

Etnografik Metin Yazımında Biyografilerin Çalışılması:

Etnografik alan çalışmalarında kaynak kişilerin yaşam öykülerinin alınması, yöntemin önemli parçalarından biridir. Bu nedenle Etnografik Metin Yazımı dersinde öğrencilerin yaşam öyküsü çıkarmaları ve bunları araştırma sorunu ile ilişkilendirmeleri beklenmektedir. Öğrencilerin etnografik görüşme yardımıyla elde ettikleri biyografi örnekleri derste birlikte değerlendirilmektedir.

Örnek Biyografi Metni 3:

10 Ekim 1943'te Yozgat'ın merkez köylerinden Köçekkümü köyünde doğdu. Ailenin beş çocuğundan biriydi. O tarihte Avrupa İkinci Dünya Savaşında kan revan içindeydi. İsmi ailenin büyükleri koydu. Yaşadığı Alevi geleneğinde; değer verilen insanların, geçmişteki yaşamış insanların adı koyulurdu. Baba askerde sevdiği bir subayın adını bile koyabilirdi. Kulağa isim fısıldama gibi gelenekler yoktu. Zaten isminin neden olduğunu da sormamıştı.

İki üç yaşlarına kadar evin önündeki bahçede ilgiden yoksun oynayarak geçti. Kendi kendine büyüyen milyonlarca çocuktan biriydi. Dört beş yaşlarından itibaren çocuklara birtakım sorumluluklar verilirdi. Erkeklerle tarlada çalışmak, kızlarla evde çalışmak gibi. Ufak sorumluluklar olarak sekiz yaşında ilkokula başladı. Köyde okul yoktu. Eski bir ahır düzenleyip okul yapmışlardı. Bütün sınıflar hepsi bir aradaydı. Köy enstitüsü mezunu, genç, özverili bir öğretmenleri vardı. İkinci sınıftayken öğretmeni, Mahmut Karakurt'un bir romanını vermişti. Evde babasının onlara okuduğu kitaplar vardı. Ama öğretmenin verdiği kitap onun ilk kitabıydı.

“Benim için özeldi. Etkiledi. Yutar gibi okudum. Acı veren, heyecanlandırıcı bir kitaptı. Çocukluğun yazarlık üzerindeki etkisi önemlidir. Kitabı bir günde okudum. Ertesi gün okula gittim. Öğretmen aferin dedi. Beni onurlandırdı. O da benim üzerimde olumlu bir etki oldu.” Köyde ortaokul olmadığı için Yozgat'a taşındılar. Üç yıl ortaokul, iki yıl sanat enstitüsünde okudu. Burada Abbas Sayar yerel bir gazete olan Bozok'ta yayınlar yapıyordu. Bu gazetede Benim de bir şiirim yayınlandı. Liseyi bitirdikten sonra Ankara'ya yerleştiler. Hem çalışıp hem de akşamları iki yıllık teknikerlik okuluna devam etti. 1962'de okuldan mezun oldu. Ağabeyinin yardımıyla DSİ'de işe başladı. Daha sonra askerliğini yapmak için işten ayrılmak durumunda kaldı. Antakya'da subay olarak askerliğini yaparken onbeş gün izin kullanmak için Yozgat'a geldi. Arkadaşlarıyla Çamlık'ta pikniğe gittikleri sırada karşı grubun saldırısına maruz kalırlar. Epeyce hırpalanırlar. Polisler, mahkeme süreci onu derinden etkiler. Bu olaylar yazarlığının alt yapısında önemli bir yer

tutar.Askerlik bittikten sonra Mersin’de gübre fabrikasında işe başlar(1971).Bu dönemde;Yaşar Kemal,Orhan Kemal,Aziz Nesin v.b.yazarları okumaya başlar.

Aynı yıl akrabasının kızıyla evlenir.İki kız çocukları olur.Mersin’de on yıl kaldılar.Aynı zamanda Petrol-İş sendikasında baş temsilci olarak görev aldı.Yaptığı işlerin önemli olduğunu düşünerek değerlendirme notları tuttu.Bu notlar Grevden Dönenin kitabının içeriğini oluşturacaktı.Baş temsilciliğe atandıktan iki ay sonra işten çıkarıldı.Sendikanın sahip çıkmasıyla iki yıl sonra tekrar görevine başladı.Yeni genel müdür ve sendika başkanı aralarında anlaşarak görevinin sona erdiğini eline tutuşturulan sarı zarfla bildirdiler.İşin küçültülmesi gerekçesiyle işten çıkarılmıştı.Aldığı tazminatla Ankara’ya göç etti.Altı ay sonra Bursa’da Asil Çelik fabrikasında iş bulmuştu.1982 yılında bakım onarım teknisyeni olarak çelikhane bölümünde göreve başladı.Çalışırken gözlem yapıp ,gazetelerde düşüncelerini yazdı.1989 da Asil çelik fabrikasından emekli oldu.İlk öyküsünü 1989 da emekli olduktan sonra yazdı.Çocuklarının eğitimini iyi bir şekilde tamamlamaları için Ankara’ya tekrar yerleştiler.Emekli maaşı yetmediği için çeşitli işlerde çalışmak zorunda kaldı.Daha önce işten ayrılırken aldığı tazminatla almış olduğu arazi değer kazanınca ekonomik açıdan rahatlamıştı.Artık bir şeyler yazması için önünde engel kalmamıştı.

“Sanatla uğraşan adam açlıkla da mücadele etmemeli.Jack London lar diğer yazarların çocuklukları sıkıntılı geçmiştir.Adnan Binyazar,Talip Apaydın,Emin Özdemir,Osman Bolulu,Fakir Baykurt,Mahmut Makal v.b.yazarlarımızın çocukluğu akıllamaz yoksulluk ve acılarla geçmiştir.”

Çeşitli eğitici kurslara katılır.Uğur Mumcu Vakfının seminerlerine katılır.Kitaplarını yazmaya başlar.Kitaplarını yazarken dil konusu ön plandadır.Türkçe kelimeler kullanmaya özen gösterir.

“Beş kitabım var.Yüzde doksan beş Türkçe yazmışımdır.Yabancı sözcük bulundurmamaya çalışırım.Seçenek Emin Özdemir’in ürettiği bir sözcüktür.Alternatif lakırdısı yerine ama millet onu kullanıyor.Nurullah Ataç dile hayatını vermiş yabancı sözcüklere Türkçe karşılık üretmiştir.Dil konusundaki duyarlılık yazar için namus meselesidir.Seni mutlu eden, seni var eden, kendinle barıştıran dildir.Dile sevgiyi göstermek zorundasın.”

Neler başardı:

İlk yazdığı kitap “Ateşle Dans” çelikhanedeki yaşamla ilgili işçi ve öyküleridir.Bu kitapla Sağlık Emekçileri Sendikası ödülü,kitabın içindeki 65m adlı öyküyle DİSK sendikası genel

başkanı Abdullah Baştürk işçi öyküleri ödülünü aldı.Kendine işçi ve emek öyküleri yazma sözü verdi .Ama bunun yanında farklı konularda da yazdı.

İkinci kitabında daha çok Anadolu'dan büyük kentlere olan göç öyküleri yazdı.

“ Kentler şişti köyler boşaldı”.

“Grevden Dönenin” adlı kitabıyla ikinci kez Abdullah Baştürk işçi öyküleri ödülü aldı.Biri kitaba biri tek öyküye verilen ödüller.Bu ödülleri iki kez alan tek yazardır.

“Jüri başkanı bana on beş senedir ödülleri veriyoruz ilk kez oybirliğiyle bir kitaba ödül veriyoruz dediler.”

Bir sonraki kitap olan “Dili Yüreğinde” adlı öykü kitabı yayınlandı.

“Kitap adları çok önemlidir.Bu kitapla dil sevgisini ,dil kaygısını vurgulamayı amaçladım.”

Birde yazarımızın basılmayı bekleyen dosyası bulunuyor.

“Yazdığımız dile sevgi ve saygıyla bağlı olmalıyız.Dille oynamı diyenler vardır.Bunlara katılmam.Sözcüklerle oynayabilirsin.Ama dille oynamak olmaz.Dil ciddidir.Sevmek gerekir.”